

viča, Krstiča, Marinkoviča, Milojevića, Mokranjaca i. dr.; vsega skupaj je 17 zborovskih partitur. Cena K 20.—. (Glej spodaj notico »Skladbe in knjige, ki so došle uredništvu v oceno«!)

»Učiteljski Tovariš« je prinesel v podlistku 11. številke (z dne 15./3. 1912) simpatizujočo oceno 5. in 6. zvezka lanskega letnika »N. A.« in v podlistku 43. štev. (z dne 25. okt. t. l.) obširnejšo kritiko o 3., 4. in 5. zvezku tekočega letnika našega lista. Podpisana sta oba podlistka s šifro —a.

»Slovenec« je prinesel v 175. štev. z dne 2. avgusta t. l. oceno 1. in 2. zvezka tekočega letnika »N. A.« in v 193. štev. z dne 24./8. t. l. oceno 3. zvezka našega lista. Spisal A. S.

»Slovenski Ilustrovani Tednik« ima v 40. štev. z dne 3. oktobra t. l. sliko pevskega društva »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani in kratko zgodovino tega l. 1905 ustanovljenega društva, kateremu so bili pevovodje *Bajde*, *Alojzij Sachs*, *Wasehte* in kojega umetniška usoda je sedaj izročena velenadarjenemu, visokostrežnemu dirigentu *Zorku Prelovcu*.

Skladbe in knjige, ki so došle uredništvu v oceno:
Stan. Premrl: Requiem. Pro una voce cum organo. Labaci. Sumptibus librariae catholicae (Katoliška Bukvarna v Ljubljani). 1912. (K 1'20).

Stanko Premrl: Jutro prvega sv. obhajila (za en glas s spremljevanjem). Priloga »Slovenskemu učitelju« 1912, št. 12. Prodaja se v prodajalnici Kat. Tisk. Društva. (K —10).

Stanko Premrl: Naša pesem. (Za moški zbor). Ljubljana. Izdal in založil Fr. Ks. Trošt. 1912. (Cena ?).

Stanko Premrl: Telovadska (moški zbor). Ljubljana, Katoliška Bukvarna. (Cena ?).

Marko Bajuk: Zbirka slovenskih narodnih pesmi. IV. zvezek. Besede zapisal Dr. J. Debevec. Harmoniziral in uredil —. V Ljubljani. Založila Katoliška Bukvarna 1912. (K 1'60)

Antonius Foerster op. 12: Ill Ecce sacerdos magnus. Ad recipiendum episcopum in canonica visitatione ad IV voces auctore —. Editio II. Labaci, sumptibus librariae catholicae 1912. (K —'60)

Fran Gerbič: Metodika pevskega pouka. Ljubljana. Založilo Cecilijino Društvo. (7. in 8. dodatna priloga Cerkvenemu Glasbeniku 1912). (K 1'50.)

Oskar Dev: Slovenske narodne pesmi s Koroškega. Nabral in četveroglasno postavil za moški zbor —. V Ljubljani. Založil L. Schwentner 1912. (K 2—).

Fran Gerbič op. 70: Slovenska sv. maša v čast sv. Frančiška Serafinskega. Za mešani zbor zložil —. V Ljubljani. Založila Katoliška Bukvarna. 1912. (Partitura K 1'80, glasovi po K— 20 v.)

Partiture za pevačka društva. Sveska I. Savez Srpskih Pevačkih društva u Samboru. 1912. (K 20—).

Oceno teh in v prejšnjih številkah pod istim naslovom navedenih del prinesemo po možnosti tekom prihodnjega letnika.

Katalog glasbenih del je izdala in pošilja na zahtevo vsakomur brezplačno in poštne prosto Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Pribiti je treba na tem mestu, da ta katalog »N. A.« niti ne omenja; glasbenega zbornika, ki reprezentuje takorekoč slovensko ustvarjajočo glasbo izza zadnjih 12 let! Namesto »N. A.« pa blešče nemške zbirke, tako popolnoma neporabne za naše razmere (na pr. Seele: Paukenschule in mnogo drugih takih šol, dalje seveda »Sang und Klang«, »Musikalische Edelsteine« itd.), da se mora človek naravnost čuditi površnosti ali nevednosti ali morda celo — nepristranosti sestavljalca tega seznama v zadevi »N. A.«, a to tem bolj, ker je videti katalog v ostalem zanesljiv.

Skladatelj Jakob Aljaž, vpokojeni župnik na Dovjem, je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono.

Jeanetta pl. Foedranspergova, bivša članica Slov. Dež. Gledišča v Ljubljani, je letos angažirana na gledališču zimskega zdravilišča Davos v Švici.

Peter Teply, sedanji kapelnik Slovenske Filharmonije v Ljubljani, se povrne zopet v Trst kot glasbeni učitelj za gosli in klavir na tamošnji podružnici »Glasbene Matice«.

P. H. Sattner nam je vposlal nekak odgovor na kritiki o njegovem »Vnebovzetju«, ki sta izšli v »N. A.« (Prim. XI/1. sl. in XI/41. sl.). Radi pomanjkanja prostora izide ta Sattnerjev umetniški credo v 1. številki prihodnjega letnika.

Naše skladbe.

rednik zna čast ceniti, s katero ga je odlikoval mojster *Gerbič*, poklonivši mu »Predigro in fugo« za klavir, prvo točko 5. zvezka »N. A.« P. Griesbacher, znani avtor knjige »Der Kontrapunkt«, se je o tem delu, ko je bilo še v rokopisu, izrazil jako pohvalno. Mi nimamo pravzaprav ničesar dostaviti. Kvečjemu, da je tudi to delo znamenje, da hodi *Gerbič*, dasi sam dovršen umetnik, še vedno v

šolo tje, kjer si nadeja še razširjenja svojega umetniškega, v tem slučaju tehničnega horizonta. In mi mlajši naj bi si donišljali, da znamo že vse, pa prav vse? Ali je mnogo med nami, ki so se res ne samo teoretično temveč tudi praktično uglašljali v umetnost starejših in še vedno vzornih polifonikov, v prvi visti J. S. Bacha? Naj se nam dovoli predložiti glasbenim učiteljem in našim pianistom tako resen kakor ponižen memorandum v zadevi »Bach«. Naše šole, zlasti one, ki se bavijo s klavirskim poukom, hranijo Bacha — kakor tudi našo mlado slovensko klavirsko literaturo — v sobici raritet. In vendar je proučevanje njegovih invencij in njegovega »Dobro temperovanega klavirja« tako neobhodno potrebno za vsakega glasbenika, da se dobrega pianista sploh predstavljati ne morem brez intenzivnega študija Bachovih klavirskih del. Jaz se ne spominjam, da bi kedaj bil slišal ali čital pri nas o kakem nastopu učencev, kjer bi bili igrali kako Bachovo skladbo. Po mojem mnenju je Bach še posebno neizogibna predšola za onega klavirista, ki se hoče pečati z igranjem partitur ali klavirskih izvlečkov. Toda Bachove glasbe ne smatram samo naravnost za programno točko resnega klavirskega pouka. Ravno to je velika zmeta naših ljudi, da odkazujejo Bacha le v šolo, kjer se seveda istotako prezira. Bach je, kjerkoli ga primeš, tudi programna točka za naše koncerte, in ne le za šolske. Ravno vsled podcenjevanja Bachovega dela pa je pri nas tudi tako malo za višjo glasbo vnetega občinstva. Kdor je spoznal globokost Bachove muzike — ne samo dovršenost njegove tehnike —, temu se odpira popolnoma nov svet; temu je odsihdob vsaka plitvost in površnost skrajno zoperna. »Nicht Bach! Meer sollte er heissen!« zaklical je sam Beethoven. Raditega si želim tudi pri nas več Bacha. Posledice ne bodo izostale: Pri naših glasbenikih, zlasti tudi izvršujočih, večje kontrapunktično znanje. Bachov »Dobro temperovani klavir« bodi jim »slovnica« in »biblija« kakor Schumannu (Pismo Kuntzschu oziroma Dornu). Pri našem občinstvu pa več razumevanja bolj kompliciranih modernih umotvorov. Bach, Bach in še enkrat Bach! Njega Vam polagam na srce, ker vem iz svoje izkušnje, kako me je študij Bachovih del — zlasti tudi orgelskih — dvignil v spoznavanju in uživanju globoke umetnosti; dá, celo v resnem shvatanju človeškega življenja sploh. Kajti Bachovo delo je skrajno resno, dosledno, pošteno, odkrito, neizprosno v svojih zahtevah, plemenito in — nota bene — značajno skoz in skoz. Tako mi je bil Bach takorekoč udejstvovana logika, estetika in etika, sploh moja filozofija. Radi tega si želim, da bi postal kolikor mogoče